

ה"ת 38006/08/22 - ג'ורג' אליאס חנין אליאס נגד משטרת ישראל - ימ"ר חוף

בית משפט השלום בחיפה

ה"ת 38006-08-22 אליאס ואח' נ' משטרת ישראל - ימ"ר חוף

בפני	כבוד השופט אחסאן חלבי
המבקשים	ג'ורג' אליאס חנין אליאס
נגד	
המשיבה	משטרת ישראל - ימ"ר חוף

החלטה

רקע

1. במסגרת חקירה שמנהלת המשיבה, משטרת ישראל - ימ"ר חוף, נגד המבקשים, ג'ורג' וחנין אליאס, נתפסו, בין בעין ובין באופן רשומי, תפוסים רבים. בית המשפט כבר נדרש לסוגיית המשך החזקת התפוסים בהחלטה קודמת מיום 9.11.2022 ובה ניתנה הוראה על הארכת תוקף החזקת התפוסים למשך 180 ימים שמנינם מיום 21.8.2022.

2. ביום 6.3.2023, לאחר שנגמר תוקף החזקת התפוסים בהתאם לאותה החלטה, הגישו המבקשים בקשה דחופה לשחרור התפוסים, משאינם מוחזקים כדין יותר.

3. רק בתגובה לבקשה זו, לה התנגדה המשיבה, עלתה הבקשה להארכת תוקף החזקת התפוסים לפרק זמן נוסף, תוך שנאמר כי בקשה זו הוגשה באיחור בשל טעות "בחישוב תאריך פקיעת ההחלטה של בית המשפט".

4. בשתי הבקשות, זו של המבקשים וזו של המשיבה, נערך דיון ונדרשו התייחסויות שונות, וכעת תינתן ההכרעה בבקשות אלו.

השתלשלות העניינים בקצרה

5. ביום 15.3.2022, ובמסגרת חקירה שמתנהלת נגד המבקשים, נתפסו חשבונות הבנק של המבקשים וכן נכסי נדל"ן שונים.

6. ביום 17.8.2022, ובמסגרת בקשה שהוגשה במעמד צד אחד לבית משפט השלום בעכו, ניתנה החלטה שמורה על הארכת "תוקף המוצגים עד סיום הליך החקירה ו/או התביעה", כמבוקש על ידי המשיבה. יובהר כי בקשה זו כללה פריטים רבים והרלוונטיים לענייננו הם פריטים שצוינו בסעיפים 38 עד 86 באותה בקשה.
7. ביום 14.9.2022 הגישה המשיבה לבית משפט זה בקשה אחרת "להארכת תוקף צווי תפיסה ואיסור דיספוזיציה בנדל"ן" לגבי התפוסים שנתפסו במסגרת החקירה שמתנהלת נגד המבקשים [ה"ת 33083-09-22]. במעמד הדיון שנערך לפני, ורק לאחר שנשמעו באי כוח הצדדים, מסרה המשיבה כי כבר ניתנה החלטה שמורה על הארכת תוקף צווי התפיסה ואיסור הדיספוזיציה, במסגרת תיק זה, היא ההחלטה שניתנה ביום 17.8.2022 במעמד צד אחד בבית משפט השלום בעכו. המשיבה מסרה כי הדבר נודע לה יום לפני הדיון בלבד. בנסיבות אלו, הוריתי על מחיקת הבקשה במסגרת אותו הליך [ה"ת 33083-09-22].
8. ביום 9.10.2022 הגישה המשיבה בקשה לבית משפט השלום בעכו לשם עיון חוזר בהחלטה להארכת תוקף החזקת התפוסים אשר ניתנה במעמד צד אחד, בכדי לאפשר קבלת התייחסות המבקשים.
9. ביום 11.10.2022 הגישו המבקשים ערר לבית המשפט המחוזי על ההחלטה להארכת תוקף צווי התפיסה ואיסור הדיספוזיציה שניתנה במעמד צד אחד.
10. בבקשת המשיבה לעיון חוזר ניתנה החלטה שלפיה נקבע דיון במעמד הצדדים, אולם חרף האמור, עמדו המבקשים על שמיעת הערר בבית המשפט המחוזי.
11. בית המשפט המחוזי, ולאחר ששמע את באי כוח הצדדים, ועל דעתם, הורה על העברת הדיון בתיק זה, מבית משפט השלום בעכו לבית משפט השלום בחיפה, ובהתאם על העברת הדיון שנקבע בתיק, תוך שנאמר כי אין בהחלטה בכדי לבטל את הצווים שכבר ניתנו, לרבות ההחלטה עליה הוגש הערר, וזאת עד למתן החלטה אחרת לגופו של עניין.
12. הדיון נשמע לפני, ובהחלטתי קבעתי כי מדובר בבקשה לעיון חוזר בהחלטה שניתנה במעמד צד אחד בבית משפט השלום בעכו, ואותה דחיתי למעט בכל הנוגע לכך שההארכה ניתנה לפרק זמן מוגבל בן 180 ימים שמנינם מיום 21.8.2022, שהוא מועד סיום התפיסה הראשונית על פי חוק (יוער כי ההחלטה לא הייתה תקפה לגבי הפריט שצוין בסעיף 46 ברשימה שצורפה לבקשה, משלא התקבלה עמדת משיבה נוספת באותו הליך מטעמים שלא הובהרו. על כן, פריט זה אינו רלוונטי גם לבקשות הנוכחיות).
13. כאמור, המשיבה הייתה רשאית, מתוקף החלטתי, להחזיק בתפוסים עד אמצע חודש פברואר 2023. המשיבה לא הגישה בקשה להארכת תוקף החזקת התפוסים טרם אותו מועד כלל, כאשר ידוע שבקשות מעין אלו יש להגיש פרק זמן סביר טרם פקיעת תוקף ההחזקה בכדי לאפשר קיום דיון במעמד הצדדים, ולמעשה הגישה את בקשתה להארכת תוקף החזקת התפוסים רק במסגרת התגובה לבקשת המבקשים להורות על שחרור התפוסים, ובחלוק

כחודש ימים ממועד תום הצו הקודם שניתן. הלכה למעשה, עד עצם היום הזה לא ניתן צו שמורה על הארכת המשך החזקת התפוסים.

טיעוני הצדדים בבקשות השונות

14. בבקשתם מיום 6.3.2023, עמדו המבקשים על כך שהתפוסים אינם מוחזקים יותר כדין ולכן ביקשו להורות על שחרורם באופן מיידי.

15. המשיבה מסרה בהתייחסותה מיום 13.3.2023 שכותרתה "תגובה, התנגדות לבקשה לשחרור תפוסים ובקשה להארכת תוקף תפוסים", כי בשל טעות שבתום לב, לא נערך חישוב נכון של תאריך פקיעת הצו הקודם לגבי החזקת התפוסים. בד בבד עם בקשתה להמשך החזקת התפוסים גם לאחר פקיעת תוקף ההחלטה הקודמת, טענה המשיבה כי בקשת המבקשים לשחרור התפוסים "הוגשה שלא בהתאם לדין".

16. בכל הנוגע לבקשת המשיבה להארכת תוקף החזקת התפוסים, נטען כי נגד המבקשים ואחרים מתנהלת חקירה של המשיבה וכן של רשות המסים, וכי מדובר בפרשיה כלכלית רחבת היקף, בה נחקרו, בין היתר, עבירות של הלבנת הון, זיוף, קבלת דבר במרמה, עבירות מס, קשירת קשר לפשע ועוד. צוין כי מממצאי החקירה עולה תמונה של התארגנות שיטתית לאורך שנים, של המבקשים ואחרים, תוך הצגת מצג שווא כלפי רשויות המדינה לפעילות חוקית. נאמר כי הממצאים מצביעים על עבירות בסך של מאות מיליוני שקלים, ועד לסך של 3 מיליארד ₪. כמו כן, עולה תמונה של שיבוש הליכי חקירה מצד המבקשים.

17. המשיבה טענה שישנה תשתית ראייתית שקושרת את המבקשים לעבירות המיוחסות, ולשם כך הפנתה להחלטת הקודמת שבה הוריתי על הארכת תוקף החזקת התפוסים וקבעתי כי מתקיים חשד סביר. עוד ציינה המשיבה כי גם בשם לב לכך שפקע תוקף ההחלטה הקודמת, יש להורות על המשך ההחזקה, כמבוקש בבקשה זו, לאור האינטרס הציבורי המובהק, ולאור החשש לפגיעה באפשרות החילוט בעתיד.

18. לעניין בקשת המבקשים להורות על שחרור התפוסים, נטען על ידי המשיבה כי בקשה זו לא הוגשה בהתאם לדין, כאשר לדידה היה על המבקשים, שהם בגדר טוענים לזכות ברכוש, להגיש תצהירים שמוכיחים את זכויותיהם בנכסים הנטענים, ולהיחקר על תצהירים אלה.

19. לתגובת המשיבה צורף פירוט מטעמה לגבי התפוסים, שלגבי חלקם גם ניתנו החלטות נפרדות.

20. משהוגשה בקשה נפרדת להארכת החזקת התפוסים, נתבקשה תגובת המבקשים. בתגובה זו, שהוגשה ביום 30.3.2023, נטען על ידי המבקשים כי יש לדחות את בקשת המשיבה להארכת תוקף החזקת התפוסים, וכן יש לדחות את טענתם שבקשת המבקשים לשחרור התפוסים הוגשה שלא כדין. המבקשים הוסיפו וצינו כי דווקא

המשיבה לא פעלה בהתאם לפסיקה המנחה שמורה לה לעמוד בתנאים מסוימים בעת הגשת בקשה להארכת תוקף החזקת תפוסים.

21. הדיון בבקשות התקיים לפני ביום 16.4.2023, לאחר שמועדים קודמים נדחו לאור בקשות מוסכמות של שני הצדדים.

22. בפתח הדיון, ונוכח דברים שצוינו בתגובת המשיבה ובקשתה, עלה כי ביום 2.10.2022 נחתם צו **אחר**, במעמד צד אחד, בבית משפט השלום בעכו, בו הוארך "תוקף המוצגים עד לסיום הליך החקירה ו/או התביעה", וזאת באשר לתפוסים **אחרים** שנתפסו במסגרת החקירה שמתנהלת בעניינם של המבקשים. הצו כולל תפוסים שנתפסו ביום 18.4.2022 ובכללם טלפונים ניידים, כספים, חותמות ומחשבים. הצו ניתן במסגרת תיק 1628-10-22 של בית משפט השלום בעכו, וכאמור הוא ניתן במעמד צד אחד. הצדדים היו חלוקים במהלך הדיון אם צו זה הגיע לידיעת בא-כוח המבקשים, ומה תוקפו ולכן נמסרה הודעה משלימה מטעם המשיבה לאחר הדיון שאליה צירפה את הצו החתום, שתוקפו עד סיום החקירה, והוסיפה שהוא נשלח לבא-כוח המבקשים ביום 30.10.2022. מכל מקום, מה שחשוב לציין לגבי תפוסים אלו, שמוחזקים מכוח צו שניתן בהליך אחר, הוא שהם **אינם** עומדים במסגרת הבקשות בהן אני נדרש להכריע, ולכן החלטתי זו לא תקפה לגביהם.

23. לגוף הבקשות שלפני, חזרו הצדדים על עמדותיהם, והמבקשים עתרו לשחרר את כלל התפוסים. בא-כוח המבקשים טען כי על המשיבה לפעול בהתאם להוראות הדין וכי כעת לא ניתן לקבל את טענתה בדבר טעות אנוש שנעשתה בתום לב, והכל בשים לב לכך שהחקירה לא הסתיימה והתיק טרם הועבר לפרקליטות. בא-כוח המשיבה חזר על כך שמדובר בטעות אנוש באשר לתאריך פקיעת תוקף ההחלטה הקודמת. בכל הנוגע למה נדרש מהמשיבה בעת הגשת בקשה להארכת ההחזקה בתפוסים, לפי הדיון, נאמר כי בפסיקה המנחה "לא נקבעו מסמרות". מנגד, עמד בא-כוח המשיבה על כך שהמבקשים נדרשים גם נדרשים להגיש תצהירים, בהיותם טוענים לזכות ברכוש. בהקשר זה נאמר כי קיימים שני טוענים לזכות בנכס נדל"ן שנתפס רשומית במסגרת החקירה נגד המבקשים, אשר הגישו בקשות במסגרת הליך אחר [ה"ת 4331-05-22], ושם הוצגה הסכמה על הותרת הצווים, אולם עלה כי המבקשים לא זומנו לדיון זה והדבר כלל לא נמסר לשופט שדן באותה בקשה ונתן תוקף להסכמה שהתגבשה בין הצדדים של אותו הליך. לשאלת בית המשפט אם המדינה לא טוענת שהרכוש שייך למבקשים ומכאן הצורך בתפיסתו, מסר בא-כוח המשיבה כי המדינה עדיין לא טוענת למי זה שייך וכי התפיסה נעשתה מכוח הערת אזהרה.

24. בהחלטת ביניים בסוף הדיון, נדרשה תגובת הפרקליטות שמלווה את החקירה לאחר "עיון מדוקדק בבקשות, בתגובות ובפרוטוקול הדיון", וזאת בשים לב לטענות שנטענו על ידי בא-כוח המשיבה.

בתגובה זו לא ניתנה התייחסות לסוגיות שעלו, וצוין כי הטיפול בתפוסים נמצא בסמכות המשטרה. עם זאת, נכתבו בתגובה אמירות "באופן עקרוני", שלא מתכתבות עם הסוגיות שעלו על פניו, ובעיקר לא נותנו להן מענה. כך, נאמר כי בקשות במעמד צד אחד מוגשות מקום בו יש חשש כי רכוש יוברח טרם מתן צו; כי בקשות להארכת תפוס מוגשות טרם תום תקופה התפיסה, אם כי קיימת סמכות להורות על הארכה גם היכן שהבקשה הוגשה באיחור; וכי הדרישה לקבלת תצהיר מוסדרת בחוק ובפסיקה מקום בו נדרש בירור עובדתי לגבי בעלות הנכס.

25. בתגובת המבקשים להתייחסות הקצרה מטעם הפרקליטות המלווה, חזרו המבקשים על עמדותיהם תוך שהודגש חלוף הזמן מאז תחילת החקירה והיעדר היכולת להבין מה הצפי לסיום החקירה.

26. בנסיבות אלו, ביקשתי לקבל לעיון מחודש את הדוחות הסודיים ואת החומרים שהוגשו לעיוני במעמד הדיון והוחזרו לבא-כוח המשיבה, וחומרים אלו נמסרו ביום 14.5.2023.

הכרעה

27. בדומה להחלטתי הקודמת בהליך זה, ומכוח הטעמים שצינתי שם, בחנתי בהתאם לדיון, האם המשך החזקת התפוסים משרת תכלית שמשלבת עם מקור הסמכות לתפיסה והאם ניתן לשחרר את התפוסים, והכל לשם השגת איזון בין תכלית התפיסה לבין זכות הקניין של הפרט (בש"פ 6686/99 **עובדיה נ' מדינת ישראל**, פ"ד נד(2), 464 (22.5.2000); בש"פ 342/06 **חב' לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (12.3.2006); בש"פ 6817/07 **מדינת ישראל נ' סיטבון** [פורסם בנבו] (31.10.2007); בש"פ 7992/22 **נורי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (1.3.2023)).

28. כמו כן, שבתי ובחנתי את ממצאי החקירה בעניינם של המבקשים, ודעתי לא השתנתה לגבי כך שמתקיים חשד סביר שקושר את המבקשים לעבירות של הלבנת הון, מרמה, קשירת קשר לפשע, ושיבוש מהלכי חקירה. יש לציין כי על פי הדוח הסודי מדובר בהיקף רחב של עבירות בסכומים גבוהים למדי.

29. על אף האמור, התנהלות המשיבה בהליך זה, כפי שיפורט להלן, הובילה אותי להתלבטות באשר לנקודת האיזון הנדרשת בנסיבות העניין, ובסופו של דבר, ולא בלי היסוס, סברתי כי יש להורות על הארכת תוקף החזקת התפוסים, מיום מתן החלטה זו בלבד, לתקופה מדודה וקצרה באופן יחסי. נמנעתי מלקבל את בקשת המבקשים ומדחיית בקשת המשיבה כליל רק בצל האינטרס הציבורי המובהק בהמשך התפיסה, ולאור החשש המוצק להעלמת נכסים.

30. לטעמי, דווקא נוכח טענת המשיבה עצמה לגבי חומרת העבירות המיוחסות על פי החשד, והיקפן, היה מקום להקפיד על קוצו של יוד בהליך התפיסה, בוודאי כאשר מדובר בתפיסה זמנית לרכושם של חשודים שעודם נהנים מחזקת החפות.

31. ראשית, וכפי שצינתי קודם לכן, המשיבה פעלה להארכת תוקף החזקת התפוסים בבקשה שהוגשה במעמד צד אחד, לאחר כחצי שנה שבה החקירה הייתה גלויה, ולמעשה כאשר לא היה טעם וצורך בבקשה במעמד צד אחד. היה על המשיבה להגיש את בקשתה, ליידע את המבקשים ולזמנם לדיון, לאור זכותם לטעון נגד הבקשה להארכת תפוסים שמשויכים אליהם במסגרת חקירה פלילית נגדם. יצוין כי המשיבה פעלה באורח דומה להארכת תפוסים אחרים בפרשה זו, כאשר נדמה שהצו זה שניתן במעמד צד אחד עדיין עומד בתוקפו, ושעה שגם לגבי תפוסים אלה, כך נדמה, לא הייתה סיבה לבקש את הארכת החזקתם מבלי ליידע את המבקשים. כאמור, הבקשות שלפני לא מתייחסות לתפוסים אלה, והדברים כאן נאמרים בזירות הנדרשת.

32. במהלך הדיון עלה כי קיימים טוענים לזכות בחלק מנכסי הנדל"ן התפוסים והם הגישו בקשה להשבת התפוסים, שבמסגרתה התגבשו הסכמות בין המשיבה לבין אותם טוענים לזכות, אך גם הפעם ההליך בכללותו התקיים מבלי ליידע את המבקשים, בפרט טרם גיבוש הסכמה על הותרת צווי התפיסה על כנם. יוער שוב, המשיבה תפסה את הנכסים במסגרת חקירת חשדות שרובצים לפתחם של המבקשים, ומתוך תכלית לתפיסה זו והיא חילוטם בעתיד, ולכן היא מלמדת על עצמה שלתפיסתה הרכוש שייך למבקשים או לכל הפחות יש להם זיקה אליו שמצדיקה את תפיסתו בהליך פלילי.

33. המשיבה כלל לא הגישה בקשה להארכת תוקף החזקת התפוסים, ובכל הכבוד הראוי לא ניתן להשלים עם הטענה בדבר טעות אנוש בפרשה שמוגדרת על ידי המשיבה עצמה כפרשה חמורה. כפי שנאמר, רק לאחר שהמבקשים ביקשו להורות על שחרור התפוסים משפקע המועד החוקי להחזקתם, ורק במועד האחרון לתגובת המשיבה, היא העלתה את בקשתה להארכת תוקף החזקת התפוסים וזאת כחודש ימים מפקיעת הצו הקודם. למעשה, נכון לרגע זה חלפו כשלושה חודשים בהם מחזיקה המשיבה את התפוסים שלא כדין.

34. זאת אף זאת. במקום שהמשיבה תצר על טעותה ותתמוך את בקשתה, היא התעקשה בתגובתה הכתובה ובמהלך הדיון לפניי לטעון שהיו אלה המבקשים שפעלו בניגוד לדין בכך שבקשתם לא נתמכה בתצהירים ולא התאפשר לחקור אותם בגין כך. בעניין הזה יש לציין, תחילה, כי מדובר בתפוסים שהמשיבה עצמה משייכת למבקשים והטעם לתפיסתם הוא החשדות שרובצים לפתחם וכן הצורך בחילוט עתידי, ועל כן לא נהירה התעקשותה לכך שהם יצהירו לגבי זיקתם לרכוש. חשוב מכך, אין מדובר בבקשה לשחרור תפוס שמוחזק כדין אלא בבקשה שכל תכליתה לשקף את הדין ולפיו מה שאינו תפוס כחוק, אין למשיבה רשות להחזיק בו, פשוטו כמשמעו.

35. המשיבה לא פעלה בהתאם להחלטות מנחות במסגרת בקשתה להארכת החזקת תפוסים [ע"פ 5316/22 מדינת ישראל נ' פרנקו] (פורסם בנבו) [10.11.2022], אם כי יש לציין כי החלטה זו לא דנה בהוראות החוק שלפי פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, שהן ההוראות הרלוונטיות לענייננו, אך אין זו המסגרת להרחיב את היריעה בנושא זה]. המשיבה לא הציגה לבית המשפט הערכה מפורטת לגבי שווי העבירות המיוחסות, והדוח הסודי שהוצג לפניי כלל הערכות כלליות בלבד, שאמנם יש להן עגינה, אך מהמשיבה נדרש פירוט רחב יותר לגבי שווי העבירות. בדומה לכך, לא צירפה המשיבה הערכה לגבי התפוסים ושוויים ונהיר כי הדבר הכרחי לקבלת החלטה בבקשתה. לא בכדי ציינתי בהחלטתי הקודמת בתיק זה את הדברים הבאים: "אכן, ככל שתידרש הארכה נוספת יהיה צורך לקבל הערכה באשר לתפוסים לצד ההערכה שתתגבש באשר ל"שווי" העבירות המיוחסות על פי החשד".

36. הדוחות לגבי החקירה אמנם מפרטים את תוצרי החקירה עד כה, וניתן לומר כי בחלקים מסוימים חלה התחזקות בעוצמת החשד הסביר, אולם על הדוחות לספק פרטים על מיקומה של החקירה, צפי התמשכותה, ועוד כיוצא באלה, מפני שעל בית המשפט להעריך מהו פרק הזמן המידתי שניתן, ככל שהבקשה תתקבל.

37. באיזון הכולל בין האינטרס הציבורי המובהק, לבין זכות המבקשים לקניין, ובשים לב להתנהלות המשיבה, כפי שפורט, לא ראיתי לנכון "להכשיר" את פרק הזמן בו החזיקה המשיבה את התפוסים שלא כדין עד כה, כך שטענה זו

תעמוד למבקשים גם בהמשך, אולם אני כן רואה להורות על הארכת תוקף החזקת התפוסים החל מהיום, ועד ליום 29.6.2023, כאשר ככל שתוגש בקשה להארכה נוספת מטעם המשיבה, עליה לעמוד בדרישות שצוינו. לטעמי, זהו מענה מידתי והולם ובוודאי שהחלטה גורפת על שחרור כלל התפוסים, לא הייתה מידתית בנסיבות, חרף התנהלות המשיבה.

38. יובהר כי החלטה זו תקפה לגבי התפוסים שצוינו ברשימה שצורפה לבקשה מיום 17.8.2022, בפריטים שבסעיפים 38 ועד 86, ועד בכלל, אך זאת למעט התפוס שבסעיף 46 באותה רשימה שכבר קבעתי בהחלטה הקודמת כי ההחלטה אינה תקפה לגביה, וכן למעט כל תפוס שכבר שוחרר בין בהחלטה שיפוטית אחרת ובין על דעת המשיבה.

39. החלטה זו תימסר לבאי כוח הצדדים. החומר החסוי שנמסר לעיוני יוחזר במעטפה סגורה על ידי המזכירות לבא-כוח המשיבה, והדבר יתועד בחתימתו.

זכות ערר כחוק מיום מסירת ההחלטה.

ניתנה היום, כ"ה אייר תשפ"ג, 16 מאי 2023, בהעדר הצדדים.